

VPRAŠANJA:

- 1. Zakaj niso štipendije višje, oz. zakaj se vsako leto znižajo?**
- 2. Zakaj so omejitve za pridobitev štipendij tako visoke oz. zakaj nimajo štipendij vsi dijaki?**
- 3. Zakaj nekateri dijaki nimajo štipendij, tudi če so oddaljeni od šole?**
- 4. Zakaj ne dobiš štipendije, oz. ti jo zmanjšajo, če med počitnicami delaš?**

VPRAŠANJE:

Zakaj niso štipendije višje, oz. zakaj se vsako leto znižajo?

ODGOVOR:

Z namenom, da bi študentom in dijakom olajšali socialni položaj, je MDDSZ pripravilo Zakon o štipendiranju, ki je prvič uredil sistemsko področje štipendij v Sloveniji, z njim pa smo želeli predvsem zagotoviti večje število štipendij, nadgraditi koncept iskanja in nagrajevanja nadarjenih, pa tudi povezati dijake in študente z delodajalci ter tako vzpodbuditi kadrovske štipendiranje. V letošnjem šolskem letu smo skupno za štipendije namenili več kot 137 milijonov evrov, kar je kar za 35 milijonov evrov več kot v lanskem letu.

V Republiki Sloveniji se podeljujejo naslednje štipendije:

- državne,
- kadrovske,
- Zoisove,
- štipendije za Slovence v zamejstvu in Slovence po svetu ter
- štipendije za državljane držav, s katerimi ima Republika Slovenija sklenjene dvostranske ali večstranske sporazume o sodelovanju na področju izobraževanja oziroma podeljuje štipendije na podlagi vzajemnosti.

Dijakom in študentom, ki s svojimi šolskimi oziroma študijskimi dosežki v skladu s tem zakonom prispevajo k trajnostnemu razvoju družbe, se dodeli posebna nagrada za prispevek k trajnostnemu razvoju družbe.

Državne štipendije so namenjene predvsem materialno šibkejšim, da jim ne bi njihov materialni položaj preprečeval pridobitve ustrezne izobrazbe. Poleg tega lahko dijaki oziroma študenti kandidirajo za kadrovske štipendije. Spodbujamo kadrovske štipendiranje, ki jih prav zato tudi sofinanciramo.

Višina državne štipendije

Zakon je določil tudi minimalne zneske štipendij, ki se jim nato dodajajo še ustrezni dodatki.

Državna štipendija brez dodatkov znaša 36 evrov za dijaka in 54 evrov za študenta.

K državni štipendiji se, ob izpolnjevanju pogojev, dodelijo naslednji dodatki:

- dodatek glede na dohodek v družini štipendista,
- dodatek za vrsto in področje izobraževanja,
- dodatek za učni oziroma študijski uspeh,
- dodatek za izobraževanje zunaj stalnega prebivališča,
- dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami.

Državna štipendija z vsemi dodatki ne sme presegati minimalne plače.

Višina Zoisove štipendije

Osnovna Zoisova štipendija brez dodatkov znaša 61 evrov za dijaka in 94 evrov za študenta. Če se štipendist izobražuje v tujini, znaša Zoisova štipendija brez dodatkov 122 evrov za dijaka in 188 evrov za študenta.

K Zoisovi štipendiji se dodelijo naslednji dodatki:

- dodatek glede na dohodek v družini štipendista,
- dodatek za vrsto in področje izobraževanja,
- dodatek za učni oziroma študijski uspeh,
- dodatek za izobraževanje zunaj stalnega prebivališča,
- dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami.

Kadrovska štipendija ne sme biti nižja od državne štipendije, določene v 14. členu Zakona o štipendiranju.

VPRAŠANJE:

Zakaj so omejitve za pridobitev štipendij tako visoke oz. zakaj nimajo štipendij vsi dijaki?

ODGOVOR:

Državne štipendije se dodelijo upravičencem, ki izpolnjujejo splošne pogoje iz Zakona o štipendiranju in pri katerih povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem koledarskem letu pred vložitvijo vloge ne presega 60 % minimalne plače v istem obdobju za tiste upravičence, ki se šolajo ali študirajo v kraju svojega stalnega prebivališča in od 60 do 65 % minimalne plače za tiste upravičence, ki se šolajo ali študirajo izven kraja svojega stalnega prebivališča. To pomeni, da imajo lahko družine dijakov oziroma študentov, ki so bolj oddaljeni od kraja šolanja oziroma študija višje dohodke, za njih je cenzus nekoliko višji.

VPRAŠANJE:

Zakaj nekateri dijaki nimajo štipendij, tudi če so oddaljeni od šole?

ODGOVOR:

Pravilnik o dodeljevanju državnih štipendij glede na oddaljenost od kraja šolanja in razvitost regije, v kateri ima upravičenec stalno prebivališče, podrobneje predpisuje višino cenzusa v razponu od 60 do 65 % minimalne plače za pridobitev državne štipendije.

Cenzus za upravičence, ki se šolajo ali študirajo v kraju svojega stalnega prebivališča

CENZUS v % minimalne plače	Cenzus v EUR (na letni ravni)	Cenzus v EUR (na mesečni ravni)
60	3.807,27	317,27

Cenzus za upravičence, ki se šolajo ali študirajo zunaj kraja svojega stalnega prebivališča

Cenzus v razponu od 60 do 65 % podrobneje opredeljuje 8. člen Pravilnika o dodeljevanju državnih štipendij, ki je objavljen v Uradnem listu RS, št. 51/2008 z dne 23. 5. 2008.

Oddaljenost od kraja šolanja je oddaljenost od kraja šolanja ali študija do kraja stalnega prebivališča, izražena v kilometrih od prve vstopne postaje do zadnje izstopne postaje.

TABELA I.

Oddaljenost od kraja šolanja ali študija (v km)	Število točk
do vključno 10	10
nad 10 do vključno 20	13
nad 20 do vključno 30	16
nad 30 do vključno 40	20
nad 40	30

Razvitost regije se ugotavlja na podlagi indeksa razvojne ogroženosti, ki ga določi Vlada RS s sklepom na podlagi predpisov o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

TABELA II.

Indeks razvojne ogroženosti	Število točk
do 50	5
nad 50 do vključno 90	8
nad 90 do vključno 110	10
nad 110	12

Na podlagi sklepa Vlade RS o razvrstitvi razvojnih regij po stopnji razvitosti za programsko obdobje 2007-2013 (Uradni list RS, št. 23/2006) se razvojne regije takole razvrščajo po stopnji svoje razvitosti:

1. pomurska (159,5),
2. notranjsko-kraška (127,0),
3. podravska (116,8),
4. spodnjeposavska (116,8),
5. zasavska (113,9),
6. koroška (103,9),
7. jugovzhodna Slovenija (101,7),
8. goriška (93,8),
9. savinjska (92,3),
10. gorenjska (83,1),
11. obalno-kraška (82,4) in
12. osrednjeslovenska (8,7).

Višina cenusa za dodelitev državne štipendije iz prvega odstavka tega člena se odmeri na podlagi seštevka točk:

ODMERA VIŠINE CENZUSA	
Število točk (tabela I. + tabela II.)	Višina cenusa v % minimalne plače
15 - 18	60 %
20 - 21	61 %
22 - 23	62 %
24 - 25	63 %
26 - 28	64 %
od 30 dalje	65 %

CENZUS v % minimalne plače	Cenzus v EUR (na letni ravni)	Cenzus v EUR (na mesečni ravni)
60	3.807,27	317,27
61	3.870,73	322,52
62	3.934,18	327,84
63	3.997,63	333,13
64	4.061,09	338,42
65	4.124,54	343,71

* Za izračun so bili uporabljeni bruto zneski minimalne plače za koledarsko leto 2007.

VPRAŠANJE:**Zakaj ne dobiš štipendije, oz. ti jo zmanjšajo, če med počitnicami delaš?****ODGOVOR:**

Povprečni mesečni dohodek na družinskega člana se izračuna tako, da se skupni dohodek družine deli s številom družinskih članov in s številom mesecev v letu. Pri ugotavljanju dohodka se upoštevajo podatki iz dokončne odločbe o odmeri dohodnine, iz drugih dokončnih odločb davčnega organa in davčnih obračunov, drugi podatki davčnega organa, podatki iz uradnih evidenc centrov za socialno delo ter drugih upravljavcev zbirk podatkov, ki vodijo uradne evidence o izplačanih dohodkih oziroma pravicah iz javnih sredstev, in iz drugih dokazov v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek. V povprečni mesečni dohodek družine štejejo tudi zaslužki dijakov in študentov preko študentskega servisa, vendar le v znesku, ki presega posebno davčno olajšavo po Zakonu o dohodnini.

V primeru, ko še ni izdana dokončna odločba iz prejšnjega odstavka za preteklo leto, se upoštevajo dohodki iz dokončne odločbe za predpreteklo koledarsko leto, preračunani na raven preteklega koledarskega leta, tako da se povečajo za rast povprečne plače na zaposlenega v obdobju januar-december preteklega leta v primerjavi z enakim obdobjem predpreteklega leta.

Če družinski član v preteklem koledarskem letu pred vložitvijo zahtevka ni imel dohodkov, ima pa jih v tekočem koledarskem letu, se pri določitvi mesečnega dohodka upoštevajo njegovi tekoči dohodki, preračunani na raven preteklega leta, tako da se zmanjšajo za rast povprečne plače na zaposlenega v obdobju januar-december tekočega leta v primerjavi z enakim obdobjem prejšnjega leta.

Posredujemo vam še spletni naslov MDDSZ, kjer lahko dobite več informacij o štipendijah:
http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in_zaposlovanje/stipendije/

Prav tako pa tudi na spletni strani E – uprave na naslovu:
<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/dogodkiPrebivalci.euprava?zdid=1035&sid=1311>

<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/dogodkiPrebivalci.euprava?zdid=1035&sid=1312>

Odgovore je prispevalo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.